

Europaudvalget

FOLKETINGET



REFERAT

AF 30. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Torsdag den 3. maj 2012

Tidspunkt: Kl. 10.30

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Jens Joel (S), Rasmus Helveg Petersen (RV), Nikolaj Villumsen (EL), Finn Sørensen (EL), Lykke Friis (V), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF) fungerende formand, Merete Riisager (LA), Lene Espersen (KF)

Desuden deltog: Børne- og undervisningsminister Christine Antorini, udviklingsminister Christian Friis Bach, europaminister Nicolai Wammen og kulturminister Uffe Elbæk

Pia Adelsteen ledede mødet

FO **Punkt 1. Rådsmøde nr. 3164 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – uddannelses- og ungdomsdelen) den 10.-11. maj 2012**

Under dette punkt på Europaudvalgets dagsorden forelagde børne- og undervisningsministeren punkt 1-4 på dagsordenen for rådsmødet. De øvrige punkter på rådsmødet blev forelagt af kulturministeren under punkt 4 på Europaudvalgets dagsorden.

Undervisningsministeren: Det er jo ikke så tit, jeg har fornøjelsen af at komme her i Europaudvalget. Det er dejligt, at det sker som led i det danske formandskab.

Jeg vil i dag forelægge punkterne på rådsmødet for uddannelse og ungdom, der finder sted på næste fredag, den 11. maj 2012.

Jeg forelægger én sag til forhandlingsoplæg. Det er det første punkt om Erasmus for Alle. De to øvrige sager forelægger jeg til orientering.

Uddannelse

FO **1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Erasmus for Alle – EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt – Delvis generel indstilling**

KOM (2011) 0788

Rådsmøde 3164 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2011) 0788 – bilag 2 (grundnotat af 25/1-2012)

Undervisningsministeren: Kommissionen fremsatte i november sidste år forslag til et integreret EU-program for uddannelse, ungdom og idræt.

Det skal erstatte de eksisterende EU-programmer på uddannelses- og ungdomsområdet. Samtidig inkluderes idræt som et nyt område i programmet.

Erasmus for Alle har fokus på at støtte aktiviteter, som sikrer en europæisk merværdi og en systemisk effekt.

Programmet skal yde støtte til tværnational og international mobilitet, samarbejde om innovation og god praksis og støtte til politiske reformer.

Kommissionen har desuden foreslået etablering af en Erasmus Masters lånegarantiordning, som skal gøre det muligt for studerende at optage lån til at betale for studieafgifter, hvis de ønsker at læse en hel kandidatuddannelse i et andet medlemsland.

Det skal i praksis ske ved, at den europæiske investeringsbank stiller garantier til private banker i medlemsstaterne, som derved har mulighed for at yde lån med en lav rente til studerende.

Danske studerende har allerede gode muligheder for at tage SU med til udlandet og for at søge om udlandsstipendium til betaling af studieafgifter.

Erasmus for Alle er en del af den flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020.

Formandskabets kompromisforslag er på dagsordenen for rådsmødet som en delvis generel indstilling.

Det betyder, at der på rådsmødet skal opnås enighed om de dele af forslaget, som ikke knytter sig direkte til det overordnede budget og den flerårige finansielle ramme.

Kompromisudkastet giver en større synlighed til ungdomsområdet, og det giver medlemsstaterne en større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af deres nationale administration af programmerne.

Erasmus for Alle giver også støtte til den ikke-formelle læring. Og i kompromisudkastet har voksenuddannelsesområdet fået en mere synlig placering.

I kompromisudkastet er desuden videreført støtten til de seks institutioner, som i dag modtager støtte under det eksisterende Jean Monnet program.

Kommissionen havde oprindelige foreslået, at det nye program kun skulle give støtte til det europæiske universitetsinstitut i Firenze og til Europakollegiet, som ligger i Natolin i Polen og i Brügge i Belgien.

Det betyder, at Agenturet for specialundervisning, som ligger i Odense, er inkluderet som en af de institutioner, der modtager støtte i kompromisforslaget.

Regeringen byder forslaget til Erasmus for Alle velkomment. Og regeringen er positiv over for forslagets målsætninger og aktiviteter.

FO Derfor går regeringens forhandlingsoplæg ud på at:

- Danmark overordnet kan støtte programmets aktioner og aktiviteter. Det gælder også programmets fokus på europæisk merværdi og systemisk effekt.

- At man fra dansk side arbejder for et program, hvor alle uddannelsesområder tilgodeses, og hvor ungdomsområdet har en synlig placering.
- At man fra dansk side arbejder for, at der sker en større ensartethed og simplificering af programmet med henblik på at sikre en forenklet administration for de enkelte lande i overensstemmelse med landenes ret til at tilrettelægge deres administration af programmet og med henblik på at sikre, at administrationen i så høj grad som muligt foregår decentralt i landene.
- At man fra dansk side kan tilslutte sig et forslag, hvor støtten til de seks institutioner, der modtager støtte i regi af det eksisterende Jean Monnet program, videreføres.
- At man fra dansk side lægger vægt på, at forhandlingerne om forslaget ikke præjudicerer forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.
- At man fra dansk side arbejder for, at den samlede andel af midler, som fordeles i programforslaget, bliver højere end de 56 procent, som Kommissionen har foreslået. Men at man samtidig arbejder for, at der vil være en fri andel af midler til fordelingen i programkomiteen, som vil tillade fleksibilitet i fordelingen af midler på tværs af sektorerne.
- At man fra dansk side arbejder for, at Erasmus Master lånegarantiordningen tages ud af Erasmus for Alle, da den ikke vurderes at være i dansk interesse, fordi vi allerede har gode nationale støttemuligheder til studier i udlandet.
- At man fra dansk side alternativt arbejder for, at budgettet for låneordningen holdes på et absolut minimum, såfremt ordningen bliver en del af det endelige forslag.

Ved rådsmødet på næste fredag forventes der opnået enighed om de nævnte punkter på nær fordelingen af andelen af midler i programforslaget og på nær forslaget om en lånegarantiordning.

Disse to punkter forventes først drøftet senere i forhandlingsprocessen, da de er tæt koblet til det overordnede budget for Erasmus for Alle og dermed til forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme.

Merete Riisager var positiv over for Erasmus for Alle, som er velfungerende og understøtter mobiliteten af arbejdskraften i Europa, men da hun kunne se i sammenotatet, at regeringen er positiv over for en budgetforøgelse på området, var det vigtigt for hende at få en forsikring om, at forslaget ikke ville føre til øgede skatter og afgifter.

Hun henviste til, at DA er imod budgetdelen af forslaget.

Endelig ville hun gerne have nærmere præciseret, hvad man forstår ved "europæisk merværdi".

Lykke Friis støttede regeringens forhandlingsoplæg, idet hun var opmærksom på, at det ikke præjudicerer den finansielle ramme.

Hun rejste det spørgsmål, om Erasmus fortsat primært skal være knyttet til mobilitet, eller om man i stigende grad skal sætte excellence i fokus, således at de unge rejser ud til topuniversiteter.

Hun syntes ikke "Erasmus for Alle" lyder rigtigt, og spurgte, om man ikke kunne kalde det "Erasmus 2.0".

Hun forstod, at undervisningsministeren ikke gik ind for lån, idet de muligheder, danske studerende havde, var glimrende. Hun spurgte, om man ikke kunne forbedre mulighederne for studerende fra andre lande ved at yde støtte til lån.

Nikolaj Villumsen spurgte, hvilke konsekvenser forslaget ville have for danske studerende og for dansk lovgivning, f.eks. i form af brugerbetaling. Han ville gerne vide, hvad det betyder for danske studerende, at finansieringen ændres, og at der foretages en sektoropdeling. I øjeblikket kan danske studerende tage SU med sig, når de studerer i udlandet. Nikolaj Villumsen spurgte, om de fortsat vil kunne gøre det.

Lene Espersen støttede regeringens forhandlingsoplæg, men med den samme betingelse som Venstre, idet partiet ikke ønsker en samlet budgetforøgelse på EU-plan.

Pia Adelsteen spurgte, om man havde foretaget en vurdering af, hvor godt Erasmus havde fungeret, idet hun pegede på, at 400 mio. kr. om året er mange penge.

Hun ville gerne have uddybet bemærkningerne om erhvervsuddannelserne, idet man kun hører om Erasmus i forbindelse med universiteterne.

Også Pia Adelsteen pegede på, at EU's samlede budget ikke måtte stige.

Undervisningsministeren pointerede, at der med det foreliggende forslag ikke er taget stilling til, hvordan den samlede budgetramme skal være. Det er kun indholdet, man skal tage stilling til. Hun tilføjede, at som bekendt har regeringen truffet beslutning om at være restriktiv med hensyn til det samlede budget, idet man dog vil prioritere forskning, uddannelse og konkurrenceevne.

I anledning af Merete Riisagers spørgsmål om, hvad man forstår ved europæisk merværdi, sagde undervisningsministeren, at mobiliteten giver en europæisk merværdi.

Undervisningsministerens svarede Lykke Friis, at det er de enkelte institutioner, som indgår i samarbejdet, der sikrer, at uddannelserne i udlandet er af høj kvalitet.

Hun syntes, "Erasmus for Alle" er et godt navn at markedsføre projektet under, fordi de fleste kender Erasmus.

Undervisningsministeren svarede Nikolaj Villumsen, at programmet giver de studerende bedre muligheder for at studere i udlandet. Programmet ændrer ikke på brugerbetalingen eller på, at man kan tage sin SU med til udlandet.

Evalueringerne af Erasmus er gode, og de studerende er rigtigt glade for programmet, sagde undervisningsministeren til Pia Adelsteen.

Som nævnt vil regeringen arbejde for, at låneordningen udgår af forslaget. Dels fordi den ikke vil være til gavn for danske studerende. Dels fordi vi mener, det må være op til de enkelte medlemsstater selv at sikre de studerende mulighed for økonomisk støtte. Låneordningen vil medføre, at den samlede ordning bliver dyrere.

Undervisningsministeren bekræftede, at Erasmus for Alle ikke kun handler om universiteterne. Erhvervsuddannelserne og voksenuddannelserne er også med. Personligt syntes hun, det var en fantastisk god idé, at man kan tage en del af sin erhvervsuddannelse i udlandet, herunder praktikdelen.

Merete Riisager gentog sit ønske om at få sikkerhed for, at der ikke kommer en udgiftsforøgelse, som vil forøge skatterne. Det er en forudsætning for, at Liberal Alliance kan støtte forhandlingsoplægget.

Hun gentog sit spørgsmål om DA's stilling og spurgte, om man havde evalueret Erasmus i relation til "return on investment".

Nikolaj Villumsen havde ikke så mange problemer med, at Dansk Arbejdsgiverforening ikke er så meget for forslaget, og kunne sagtens støtte op om mandatet. Han syntes, det var godt, at regeringen gik ind for at tage låneprogrammet ud, idet det i længden kan blive problematisk, idet man så kunne komme til at betragte EU-støtten som tilstrækkelig, selv om den er langt mindre end SU.

Pia Adelsteen kunne godt forstå, at de studerende var glade for Erasmus, men savnede en vurdering af programmet effekt.

Hun spurgte, om undervisningsministeren var sikker på, at lånegarantien udgår af forslaget. Hvad vil undervisningsministeren gøre, hvis den ikke går ud – og budgettet derfor stiger?

Hun spurgte, om der var nogen tal på, hvor mange erhvervsuddannelser – herunder praktikperioder – der foregår i udlandet. Eventuelt kunne hun stille et skriftligt spørgsmål herom.

Undervisningsministeren pointerede over for Merete Riisager, at Dansk Arbejdsgiverforening er ekstremt positive over for Erasmus, men er bekymret for økonomien. Den vil der som nævnt ikke blive truffet beslutning om på det kommende rådsmøde.

I svaret til Merete Riisager og Pia Adelsteen sagde undervisningsministeren, at der findes et antal af undersøgelser, som viser, at jo mere uddannelse, man har, jo mere gavner man samfundsøkonomien.

Lånegarantiordningen er noget, der vil blive diskuteret i forbindelse med budgettet. Vi har blot tilkendegivet, at vi ikke synes, det er en god idé.

Med hensyn til antallet af erhvervsuddannelser bad undervisningsministeren om at få et skriftligt spørgsmål. Så ville hun finde tallene frem.

Merete Riisager gentog sin betingelse vedrørende udgifterne. Hun delte DA's bekymring på dette felt.

Hun var klar over, at der er lavet masser af evalueringer, som viser, at uddannelse giver vækst, men spurgte, om man havde foretaget nogle specifikke evalueringer af, hvorvidt Erasmus havde ført til vækst.

Pia Adelsteen var stadig bekymret, fordi vi ikke kender udgifterne.

Undervisningsministeren gentog, at der forelå en meget positiv evaluering af Erasmus. Den kunne hun oversende, hvis udvalget ønskede det.

Et af argumenterne for at slå de nuværende programmer sammen er, at så kan det gøres mere effektivt. Dermed bliver det også mere økonomisk.

Merete Riisager følte sig ikke betrygget af svarene vedrørende økonomien og kunne derfor desværre ikke støtte forhandlingsoplægget.

Pia Adelsteen måtte desværre også sige nej.

Undervisningsministeren pointerede endnu engang, at det er finansministeren, som på et senere tidspunkt vil forelægge et forhandlingsoplæg vedrørende budgettet.

Den fungerende formand, Pia Adelsteen, konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti og Liberal Alliance havde ytret sig imod det.

2. Beskæftigelsesegnethed for dimittender efter endt uddannelse

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 3164 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Undervisningsministeren: Det andet punkt, som er på dagsordenen på uddannelsesområdet, er rådskonklusioner om beskæftigelsesegnethed for dimittender. Punktet er på til orientering.

Rådskonklusionerne skal bidrage til at identificere de uddannelses tiltag, der kan medvirke til at øge beskæftigelsesgraden for dimittender. Rådskonklusionerne indeholder et benchmark om, at andelen af beskæftigede dimittender, der har afsluttet en uddannelse højst tre år forinden, skal være mindst 82 procent i 2020. Jeg kan lige nævne, at det er det, det ligger på i Danmark i dag. Det er altså det gennemsnit, man vil have som mål som et fælles gennemsnit for hele EU.

Regeringen erkender, at der er visse vanskeligheder ved at måle beskæftigelsesegnetheden for dimittender i forhold til deres uddannelsesbaggrund.

Dimittenders muligheder for at finde arbejde påvirkes af den generelle ledighed og af andre samfundsmæssige og personlige forhold.

Men en vedtagelse af rådskonklusionerne vil være et vigtigt signal fra EU's undervisningsministre om, at uddannelsespolitiske tiltag skal tænkes ind i en beskæftigelsesmæssig sammenhæng.

I en tid med meget høj ungdomsarbejdsløshed i mange europæiske lande er dette et yderst vigtigt signal.

Regeringen kan derfor støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne.

Pia Adelsteen spurgte, hvad årsagen er til, at procentsatsen af beskæftigede dimittender var faldet fra 81 pct. til 76,5 pct. i perioden 2008 til 2010.

Undervisningsministeren svarede, at det skyldes den økonomiske krise og den stigende ungdomsarbejdsløshed, bl.a. i Spanien.

Nikolaj Villumsen syntes, det var en vigtig pointe, at man skaffer relevant arbejde til dimittenderne, så de ikke udkonkurrerer ufaglærte.

Pia Adelsteen mente, det ville blive nemt at opnå det opstillede mål, hvis der igen kom nogle gode år beskæftigelsesmæssigt. Hvorfor opstiller man egentlig disse mål?

Undervisningsministeren pointerede i relation til Nikolaj Villumsens bemærkninger, at der ikke er tale om et beslutningspunkt. Man laver nogle kvalitative sammenligninger og får lidt mere viden.

Der er ikke nogen, der kommer og slår en i hovedet, hvis man ikke lever op til målene, sagde hun til Pia Adelsteen.

Ungdom

3. Fremme af unges kreative og innovative potentiale

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3164 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Undervisningsministeren: På ungdomsområdet er der ét sæt rådskonklusioner på dagsordenen til vedtagelse. Punktet er på til orientering.

Rådskonklusionerne skal sætte fokus på, hvordan fremme af unges kreative og innovative potentiale kan bidrage til at øge deres aktive deltagelse i samfundet.

Rådskonklusionerne skal vedtages som led i triosamarbejdet på ungdomsområdet mellem Polen, Cypern og Danmark. Her har vi i fællesskab valgt netop unges aktive medborgerskab som indsatsområde.

Mange unge er aktive i for eksempel græsrodsbevægelser. Men det er vigtigt, at de også er aktive i det formelle demokrati, når der er valg til Folketing og kommunalbestyrelser.

Samtidig er det vigtigt at anerkende det frivillige arbejde, som en stor del af de unge udfører. Det sker både i de frivillige organisationer og på egen hånd.

Regeringen kan derfor støtte vedtagelsen af disse rådskonklusioner.

Ved Rådsmødet skal vi blandt ungdomsministrene have en politisk debat om, hvordan man kan engagere unge mennesker og få dem til at udnytte deres potentiale og derved styrke deres beskæftigelsesmuligheder.

Jeg ser frem til rådsmødet den 11. maj og til at høre kommentarer med henblik herpå fra Europaudvalget.

4. At engagere unge mennesker for at frigøre deres potentiale

– *Politisk debat*

Rådsmøde 3164 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Undervisningsministeren nævnte ikke dette punkt.

**Punkt 2. Rådsmøde nr. 3166 (udenrigsanliggender – udviklingsdelen)
den 14. maj 2012**

Udviklingsministeren: Jeg vil i dag forelægge udviklingspunkterne på rådsmødet for udenrigsanliggender, som finder sted den 14. maj 2012. Alle punkterne er til orientering. Jeg vil koncentrere mig om de første syv dagsordenspunkter, men I kan naturligvis spørge til det sidste punkt.

1. EU's fremtidige udviklingspolitik

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

KOM (2011) 0637

Rådsmøde 3166 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

KOM (2011) 0637 – bilag 1 (henvendelse fra Concord Danmark af 2/5-12)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 225 (side 233, senest behandlet i EUU 11/11-11)

Udviklingsministeren: På rådsmødet forventes en politisk drøftelse af elementerne i Kommissionens meddelelse om tilpasning af EU's udviklingspolitik fra oktober 2011. Der ventes at blive vedtaget rådskonklusioner, som regeringen er indstillet på at støtte.

Verden har forandret sig meget. Der er blevet større forskel mellem udviklingslandene. Nogle er blevet til stærke vækstøkonomier, mens andre oplever voksende skrøbelighed og sårbarhed. Regeringen støtter, at EU's udviklingspolitik gøres mere tidssvarende og målrettet til nutidens udviklingsudfordringer. Med Lissabontraktaten er der desuden skabt nye muligheder for et tættere samspil mellem EU's forskellige politikker og instrumenter.

Nogle af hovedelementerne i det forslag, der ligger, er fattigdomsbekæmpelse, god regeringsførelse og respekt for menneskerettighederne. Det ligger fint tråd med vores prioriteter. Den rettighedsbaserede tilgang til udvikling har også fundet vej til EU, hvor øget deltagelse, åbenhed og gennemsigtighed, ikke-diskrimination og gensidig ansvarlighed vil være i fokus. Der vil også være fokus på inklusiv, bæredygtig økonomisk vækst. Det er igen noget, vi som regering lægger vægt på.

EU bliver ofte kritiseret for ikke at være effektiv nok i udviklingssamarbejdet, som man mener ikke er rettet nok mod de fattigste lande. Tilpasningen af EU's udviklingspolitik er et opgør hermed. Ministrene forventes at træffe beslutning om, at EU fremover skal fokusere indsatsen dér, hvor der er størst behov, og dér, hvor EU kan gøre den største forskel.

Det er vigtigt, når vi har lidt smalhals i Europa, at vi målretter ressourceanvendelsen til de enkelte lande. Regeringen støtter derfor, at der i forbindelse med gennemførelsen af EU's udviklingspolitik tages et kritisk blik på, hvilke lande EU fremover skal yde gavebaseret bistand til, og hvilke lande der kan få gavn af an-

dre former for samarbejde. Det kan eksempelvis være en blanding af lån og bistand. Det er forventningen, at EU fremover vil fokusere sine bistandsindsatser i landene i Afrika syd for Sahara og andre mindst udviklede lande.

Samtidig støtter i, at EU øger engagementet i skrøbelige stater og situationer. Det skal ske på en koordineret og integreret måde, der kobler udvikling, nødhjælp, konfliktforebyggelse og statsopbygning sammen. Det er der behov for. Her er det vigtigt, at EU kan træde til og løfte opgaven, hvor de enkelte medlemslande ikke kan.

Jakob Ellemann-Jensen var klar over, at udviklingsbistand ligger Danmarks hjerte nær – mere end for mange af kollegerne i det europæiske samarbejde. Derfor er det nu, mens vi har formandskabet, at vi skal slå til. Han spurgte, hvordan regeringen i praksis vil sørge for et tættere samspil mellem verdens største donorlande om udviklingsbistanden. Hvem skal træffe beslutningerne, og hvordan sikrer vi, at de bliver truffet hurtigt?

Lene Espersen roste, at udviklingsministeren taler om menneskerettigheder og demokrati i forbindelse med udviklingspolitikken.

Hun var enig med Concord i, at der skal være mere fokus på civilsamfundet, og spurgte, om det er noget, udviklingsministeren vil tage med til rådsmødet.

Nikolaj Villumsen betegnede det som meget vigtigt, at fattigdomsbekæmpelsen bliver indtænkt alle steder i udviklingspolitikken. Vi har desværre set, at EU's politikker tit modarbejder hinanden, særligt når det handler om udvikling. Det gælder f.eks. hvis man laver nogle handelsaftaler, som udkonkurrerer den udvikling, man har sat i gang.

Pia Adelsteen mente, vi også skal målrette støtten, selv om der ikke er smalhals. Hun mente ikke Afrika overordnet set så anderledes ud nu, end det gjorde for 50 år siden.

Udviklingsministeren var enig med Jakob Ellemann-Jensen i, at vi skal prøve at sætte dagsordenen så godt vi kan, idet det formandskab, som kommer efter os, måske er knapt så velfunderet med hensyn til udviklingspolitik. Vi lægger virkelig pres på og har en meget ambitiøs dagsorden. Det er et meget følsomt emne, hvordan vi sikrer samspil og koordinering, idet mange lande har deres eget udviklingspolitiske engagement og ikke nødvendigvis ser det i en EU-sammenhæng. Der bliver nu etableret et antal pilotlande, hvor vi håber at kunne få nogle positive erfaringer. Udviklingsministeren mente, koordineringen primært bør ske på landniveau.

Han svarede Lene Espersen, at det er med i rådskonklusionerne, at vi skal lægge mere vægt på at støtte et uafhængigt, pluralistisk og aktivt civilsamfund. Concord peger på, at EU ikke kun skal være en vagthund, men det er vigtigt at der også er en vagthund.

Udviklingsministeren var helt enig med Nikolaj Villumsen i, at fattigdomsbekæmpelse skal indgå så mange steder som muligt, og at vi skal undgå, at EU's politikker modvirker hinanden.

Han ville gerne udstede en invitation til Pia Adelsteen, så hun ved en passende lejlighed kunne komme til Afrika og se, at der er sket en stor udvikling med hensyn til uddannelse og sundhed og infrastruktur. Mange lande i Afrika udgør i dag nogle af de hurtigst voksende markeder. Han var enig i, at vi skal investere dér, hvor det giver mest vækst.

Pia Adelsteen ville gerne en tur til Afrika med udviklingsministeren.

2. EU's budgetstøtte til tredjelande

– Politisk drøftelse/rådskonklusioner

KOM (2011) 0638

Rådsmøde 3166 – bilag 1 (samlenotat side 7)

KOM (2010) 0586 – bilag 2 – (Grundnotat af 22/11-10)

KOM (2010) 0586 – bilag 4 (Kommissionens svar på udtalelse fra EUU og URU om budgetstøtte til tredjelande af 25. marts 2011)

EU-note (10) - E 14 (EU-note af 12/11-10)

EU-note (10) - E 10 (EU-note af 3/11-10)

Udvalgsmødereferater:

Alm. del (11) – bilag 225 (side 235, senest behandlet i EUU 11/11-11)

Alm. del (10) – bilag 239 (side 566 (F), behandlet i EUU 10/12-10)

Udviklingsministeren: Som opfølgning på drøftelserne i november 2011 af Kommissionens meddelelse om budgetstøtte fra oktober 2011 forventes udviklingsministrene at træffe endelig beslutning om, hvordan Kommissionen fremtidigt skal administrere brugen af budgetstøtteinstrumentet, og hvordan EU bedre koordinerer tilgangen til budgetstøtte i udviklingslandene.

Regeringen støtter, at Kommissionen fortsætter den aktive brug af budgetstøtte. Det sker i en slags kontrakter – som det bliver kaldt – for god regeringsførelse og udvikling. Partnerlandenes tilslutning til demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipper gives øget vægt i vurderingen af, om der kan ydes budgetstøtte.

Regeringen støtter samtidig målet om en mere koordineret EU-tilgang til budgetstøtten, der tager afsæt i lokale koordinationsfora, som anvendes fleksibelt og med inddragelse af andre budgetstøttedonorere. Samtidig skal EU-medlemslandenes fulde suverænitet over egne budgetstøtteoperationer respekteres.

Jakob Ellemann-Jensen var enig i, at budgetstøtte skal følges op af nogle krav, og spurgte, hvad man vil gøre fra europæisk side, hvis kravene ikke honoreres.

Udviklingsministeren svarede, at hvis kravene ikke honoreres, skal vi holde op med at give budgetstøtte. I stedet kan man give sektorstøtte eller andre former for støtte i det enkelte land.

Nikolaj Villumsen sagde, at det er vigtigt for Enhedslisten, at man gør op med de ideologiske krav om nedskæringer som betingelse for at give budgetstøtte. Man skal ikke give budgetstøtte for at åbne et marked, således at de europæiske mastodonter kan komme ind og erstatte en offentlig virksomhed.

Udviklingsministeren mente ikke, handelsaftalerne er præget af en ideologisk dagsorden, men handelsaftaler er ikke udviklingsministerens område. Han gjorde dog opmærksom på, at regeringen i forbindelse med handelsaftaler har lagt vægt på danske prioriteter som respekten for demokratiske principper og menneskerettigheder.

3. Rapport om EU's bistandsforpligtelser

– Politisk drøftelse/rådskonklusioner

Rådsmøde 3166 – bilag 1 (samlenotat side 10)

KOM (2011) 0637 – bilag 1 (henvendelse fra Concord Danmark af 2/5-12)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 504 (side 1315, senest behandlet i EUU 19/5-11)

Udviklingsministeren: Udviklingsministrene forventes under dette punkt at gøre status over, hvordan det går med at nå det vedtagne mål om kollektivt at yde 0,7 pct. af BNI i EU i udviklingsbistand i 2015. Rådet ventes at træffe beslutning om en rapport herom til Det Europæiske Råd.

Man kan sige, at den gode nyhed er, at på trods af krisen har 16 EU-lande øget deres udviklingsbudget i 2011. Det kan måske godt komme til at se lidt mere skralt ud i 2012; det vil vise sig. Alligevel faldt EU's samlede bistandsniveau fra 0,44 til 0,42 pct. Der er derfor endnu lang vej til at nå det kollektive mål om 0,7 pct. i 2015, som man vedtog helt tilbage i 2005. Vi vil presse på for, at de EU-lande, der halter bagud, gør mere. Det er vanskeligt midt i en krise, men der er behov for et aktivt og vedholdende pres for at holde medlemslandene på sporet. Regeringen har derfor arbejdet aktivt for at holde sagen på dagsordenen og lægge pres på.

Vi gør jo vores i Danmark. Danmark placerede sig med en bistandsprocent på 0,86 i 2011 blandt de fem lande i verden, der yder mere end 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand. De omfatter foruden Danmark Sverige med over 1 pct., Luxembourg med 0,99, Holland med 0,75 og Norge med 1,00 pct. Vi ligger pænt, men procenten skal øges frem mod 2015. Vi lægger pres på og gør vores.

Jakob Ellemann-Jensen mindede om, at vi havde haft 0,7 pct. målsætningen i en del år, men vi ser, at under krisen er der en del lande, der mener, at det er det nemmeste sted at skære, "fordi det ikke koster vore egne borgere noget." Han spurgte, hvordan udviklingsministeren vil få disse lande til at hæve niveauet.

Udviklingsministeren mente, man skulle kritisere det argument, Jakob Ellemann-Jensen er inde på, nemlig at landene sparer på udviklingsbistanden, "fordi det ikke koster vore egne borgere noget". Udenrigsrepræsentant Ashton havde rost Danmark og sagt, at det ikke kun er en investering i fattige lande, men i høj grad også en investering i vækst og arbejdspladser i Europa, idet det bl.a. er væksten i verdens fattigste lande, som skal bringe os ud af krisen.

4. RIO+20 (udviklingsaspekter)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3166 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Udviklingsministeren: Det er også et punkt, som regeringen har stor fokus på. Vi har også lagt megen vægt på, at udviklingsministrene kommer til at diskutere Rio+20 konferencen. Det må ikke blive til en miljøkonference. Det er en bæredygtighedskonference. Der skal være fokus på både det sociale, det økonomisk og det miljømæssige.

Regeringen ønsker derfor, at Rio+20 drøftes med fokus på udviklingsaspekter, fattigdomsbekæmpelse og sociale sikkerhedsnet samt sammenhængen mellem mål og handlinger på bæredygtighedsområdet. Vi skal drøfte, hvordan de hænger sammen med 2015-målene. Det bliver en afgørende diskussion, hvor der endnu ikke er helt enighed i Europa.

Samtidig skal vi drøfte, hvordan vi laver en inklusiv, socialt afbalanceret grøn økonomi. Det er noget af det, vi skal diskutere på Rio+20. Vi skal diskutere bæredygtig energi til alle. Det er i høj grad en udviklingsdagsorden. Jeg holdt sammen med kommissær Piebalgs for et par uger en meget højt profileret konference om netop bæredygtig energi til alle. Det var en opfølgning på generalsekretærens initiativ. Der er en række udligningsaspekter i Rio+20. Dem vil vi tage op og drøfte.

Lykke Friis havde haft fornøjelsen at være med til Verdensbankmødet for nogle uger siden, hvor et af de store temaer var udvikling af et såkaldt grønt BNP som et supplement til det eksisterende BNP. Hun forstod, at det skulle være Verdensbankens helt store indsatsområde, og at lande som Costa Rica og Storbritannien havde tilsluttet sig. Hun spurgte, hvor langt man egentlig var med denne diskussion, og ville gerne vide, om det er noget, vi støtter fra dansk side og vil indføre i Danmark.

Nikolaj Villumsen syntes, det var en vigtig pointe, at det ikke bare handler om "big business", og at indsatsen for en grøn økonomi ikke blot skal handle om, at den private sektor skal have frie tøjler frem for offentlige investeringer.

Merete Riisager havde den diametralt modsatte opfattelse af Nikolaj Villumsen og argumenterede for, at grøn vækst skal være markedsbaseret. Hvis der kommer mange offentlige investeringer, risikerer vi at få en udvikling, som faktisk kan betyde faldende vækst. Hun spurgte, hvordan vi undgår, at traktorerne kommer til at stå og ruste i Afrikas sand.

Pia Adelsteen bakkede op om det, Merete Riisager sagde.

Udviklingsministeren deltog også det møde i Verdensbanken, Lykke Friis omtalte, hvor han bl.a. deltog i et møde for udviklingsministre sammen med FN's generalsekretær om Rio+20. Han betegnede det som opmuntrende, at man dér sad udviklingsministre og finansministre sammen og var enige om at prioritere grøn vækst og grøn økonomi. Der er et stærkt momentum, som vi gerne vil støtte.

Vi støtter også økonomisk Verdensbankens initiativ med hensyn til at få nye målemetoder vedrørende grøn vækst. Vi vil overveje, hvordan vi kan implementere det i en dansk sammenhæng.

Udviklingsministeren var klar over, at han skulle gå en balancegang, når han skulle tage hensyn til såvel Enhedslisten som Liberal Alliance med hensyn til grøn vækst. Det afgørende for regeringen er at kombinere de to ting. Dels skal offentlige institutioner sikre, at der er nogle ordentlige miljøregler og en kemikalielovgivning osv. Dels skal der være nogle byggesten, så man kan sikre en bæredygtig energi til alle.

Udviklingsministeren erklærede sig enig med Merete Riisager i, at vi skulle sikre, at traktorerne ikke kommer til at ruste.

5. Burma/Myanmar

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3166 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udvalgsmødereferater:

Senest behandlet i EUU 20/4-12 (referat endnu ikke omdelt)

Udviklingsministeren: Rådet skal også drøfte situationen i Burma/Myanmar.

Alle sanktionerne er nu blevet suspenderet – bortset fra våbenembargoen. Dermed suspenderes også de restriktioner, som hidtil har været pålagt udviklingsbistanden, og som bl.a. har medført, at al bistand indtil nu er blevet kanaliseret fuldstændig uden om den burmesiske regering. Dette giver nye muligheder for at engagere den burmesiske regering. Vi skal drøfte, hvordan vi kan gøre det.

Udviklingen i Burma skal drives af burmeserne. Men vi skal sørge for, at vores udviklingssamarbejde – som nu øges – tilrettelægges på en måde, så vi bakker op om burmesernes egen dagsorden og tilskynder til yderligere forandringer. Vi må ikke komme foran. Vi må heller ikke komme bagud. Men vi skal aktivt følge op med udviklingssamarbejdet. Det er der bred enighed om.

Jeg forventer, at vi på Rådet vil drøfte de grundlæggende principper, som skal gælde i forhold til EU's og medlemslandenes bistandsengagement i Burma, og hvordan EU og medlemslandene bedst kan koordinere vores indsatser. Det er regeringens holdning, at centrale principper som deltagelse, inkludering, gennemsigtighed og demokratisk ansvarlighed skal være omdrejningspunktet, så vi kan støtte op om den demokratiske og positive udvikling i Burma.

Jakob Ellemann-Jensen pegede på, at der i Europa er nogen uenighed om, hvordan man skal gribe situationen an. Han mente, man meget hurtigt skulle anerkende, at der var sket en positiv udvikling i Burma, og understøtte den.

Udviklingsministeren mente, vi må lære af fortidens fejl og sikre en bedre koordinering, hvori EU kan få en stærkere rolle.

6. (Evt.) Afrikas Horn – modstandskraft og fødevarerikthed (SHARE)

– Politisk drøftelse/rådskonklusioner

Rådsmøde 3166 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Udviklingsministeren: Afrikas Horn blev ramt af en alvorlig tørke i 2011, og nu tyder alt på, at en ny desværre er på vej. Samtidig har millioner af mennesker i de værst ramte områder været berørt af konflikt. Derfor skal vi ind og styrke modstandskraften på alle niveauer, sådan at befolkningen i højere grad kan have modstandskraft, når og hvis krisen rammer.

Kommissionen har lavet et rigtig godt arbejde i et samarbejde mellem udviklingskommissæren og den humanitære kommissær. Der er udsendt et arbejds-papir om modstandskraft mod naturkatastrofer og fødevarerikthed på Afrikas Horn – SHARE som det hedder. Danmark har gennem formandskabet aktivt støttet dette arbejde. Det blev bl.a. lanceret i forbindelse med Danidas 50 års jubilæum, som blev fejret i København den 16. marts.

På rådsmødet den 14. maj forventes vedtaget rådskonklusioner om emnet. Vi bakker meget op om Kommissionens initiativ og anmoder Kommissionen om at udarbejde generelle retningslinjer på området. Initiativet om modstandskraft og fødevarerikthed på Afrikas Horn skal ske i et tæt samarbejde med landene selv, med regionale organisationer, herunder IGAD – som er den østafrikanske samarbejdsorganisation. Men vi skal ikke mindst sikre – det er det, initiativet virkelig skaber nye muligheder for – at der er sammenhæng mellem det humanitære og det langsigtede. Så man samtidig med at man laver en humanitær indsats samtidig også tænker på den langsigtede udviklingsindsats.

Det er vanskeligt. Hundredetusinder af mennesker er stadig fordrevet i området. Klimaforandringerne rammer. Det er derfor, vi skal styrke indsatsen og tænke nyt med hensyn til, hvordan vi planlægger det bredere, længere og mere sammenhængende.

Dette initiativ vil i øvrigt også få indflydelse på et lignende initiativ, vi nu tager i Sahelområdet, hvor der desværre også er tørke og en truende sultkatastrofe.

Nikolaj Villumsen syntes, det så positivt ud, hvad man vil gøre for at afhjælpe den forfærdelige situation på Afrikas Horn.

7. Politikssammenhæng for udvikling

– Rådskonklusioner

SEC (2011) 1627

Rådsmøde 3166 – bilag 1 (samlenotat side 19)

KOM (2011) 0637 – bilag 1 (henvendelse fra Concord Danmark af 2/5-12)

Udviklingsministeren: Rådet ventes at vedtage rådskonklusioner på baggrund af Kommissionens rapport fra december 2011 om fremskridt i arbejdet for politikssammenhæng for udvikling.

Konklusionerne forventes at understrege, hvor vigtigt det er, at EU's politikker til fordel for fattige lande hænger sammen. Vi vil lægge vægt på, at der skal være en vidensbaseret tilgang. Der skal være dialog med alle centrale aktører om det. Og så skal indsatsen ikke mindst styrkes på landeniveau, sådan at man ude på EU-delegationerne i højere grad tager dialogen med landene om, hvordan det ser ud med politikssammenhængen.

Regeringen for at styrke det løbende arbejde for bedre sammenhæng mellem de politikker, der kan påvirke udviklingslandene. Vi har presset på for at få disse rådskonklusioner, og vi håber, de kan få opbakning. Vi støtter dem i hvert fald.

Jakob Ellemann-Jensen pointerede, at samhandel har langt større betydning end egentlig udviklingsbistand, og spurgte, hvordan det helt konkret lå med at samtænke de to ting.

Nikolaj Villumsen opfordrede regeringen til, at fattigdomsbekæmpelse kommer til at skinne igennem i alle EU's politikker.

Merete Riisager tilsluttede sig Jakob Ellemann-Jensens udtalelser om samhandel.

Udviklingsministeren sagde i svaret til Jakob Ellemann-Jensen, at vi gerne havde set en stærkere rapport om politikssammenhæng. Vi lægger megen vægt på at sikre politikkoherens gennem flere analyser og flere rapporter, der kan sætte fokus på, hvor det går galt. Derudover skal vi i stigende grad flytte dialogen ud til landene og til EU-repræsentationerne i landene, f.eks. Colombia.

Nikolaj Villumsen kvitterede for, at udviklingsministeren nævnte Colombia, hvor det vitterligt er nogle problemer. EU er i færd med at indgå en handelsaftale med Colombia, som truer rigtig mange småbønder. Og i sidste uge blev to fagligt aktive slået ihjel.

Udviklingsministeren erkendte, at på den korte bane kan handelsaftaler påvirke de fattige bønders situation. Vi skal overveje, hvordan vi kan sikre, at det ikke sker. Men høje todsatser er ikke en god måde at hjælpe disse bønder på, for det går ud over mange andre fattige mennesker, som oplever høje priser på landbrugsvarerne.

8. Udviklingspartnerskab mellem EU og Stillehavsområdet

– *Rådskonklusioner*

JOIN (2012) 0006

Rådsmøde 3166 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

FO Punkt 3. Tilknytning af protokol til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde om den irske befolknings betænkeligheder med hensyn til Lissabontraktaten

EUU alm. del (11) – bilag 403 (samlenotat)

Europaministeren: Jeg kommer til Europaudvalget i dag lidt ekstraordinært for at forelægge sagen om tilknytning af en irsk protokol til EU-traktaten. Sagen er kommet op med kort varsel, idet vi først sent i sidste uge blev oplyst om, at sagen muligvis skal behandles i løbet af maj – altså inden jeg skal i udvalget næste gang. Det er derfor, jeg med kort varsel har bedt om at få sagen på i dag.

Der er tale om en sag af ganske beskeden rækkevidde, men sagen forelægges til forhandlingsoplæg, da Europaudvalget i efteråret 2010 tilkendegav, at man ønsker, at påtænkte ændringer af traktaten forelægges til forhandlingsoplæg uanset den indholdsmæssige rækkevidde.

Baggrunden for sagen er, at efter det irske "nej" ved folkeafstemningen om Lissabontraktaten i Irland i 2008 var der en politisk diskussion i Irland og i Det Europæiske Råd om den irske befolknings betænkeligheder ved Lissabontraktaten. På baggrund af oplæg fra den irske premierminister blev man på Det Europæiske Råd i juni 2009 enig om en samlet pakke, som skulle imødekomme den irske befolknings betænkeligheder.

Denne pakke indeholdt blandt andet en afgørelse, som præciserede, at Lissabontraktaten ikke ændrer på irske forhold vedrørende retten til liv, familie, uddannelse, skattepolitik, sikkerhed og forsvar. Det Europæiske Råd besluttede, at bestemmelserne i afgørelsen skulle tilknyttes som protokol til EU's traktater i forbindelse med indgåelsen af den næste tiltrædelsestraktat.

Ud over den irske protokol bestod "pakken" til Irland af en erklæring om arbejdstageres rettigheder og socialpolitik samt en afgørelse om at fastholde ordningen med en kommissær fra hvert medlemsland. Denne pakke var en del af grundlaget for den folkeafstemning, der i oktober 2009 blev holdt i Irland om forfatnings-traktaten, der som bekendt endte i et "ja".

I juli 2010, hvor der var udsigt til indgåelsen af den næste tiltrædelsestraktat, nemlig Kroatiens, fremlagde Irland et forslag til traktatændring med henblik på tilknytning til EU's traktater af protokollen om den irske befolknings betænkeligheder ved Lissabontraktaten, som præciserer, at irske forhold vedrørende retten til liv, familie, uddannelse, skattepolitik, sikkerhed og forsvar ikke ændres med Lissabontraktaten.

Tilknytningen af protokollen til traktaterne vil skulle gennemføres ved en traktatændring gennem den almindelige traktatændringsprocedure og vil skulle ratificeres i alle medlemslande i henhold medlemslandenes respektive forfatningsmæssige procedurer.

I den almindelige traktatændringsprocedure kan Europa-Parlamentet godkende, at der ikke indkaldes et konvent, såfremt traktatændringens omfang ikke berettiger til det. Dette godkendte Europa-Parlamentet den 18. april.

Jeg forventer, at næste skridt i processen vil være, at der iværksættes en skriftlig procedure i Det Europæiske Råd i løbet af maj, hvor der træffes beslutning om ikke at indkalde et konvent, og hvor mandatet for regeringskonferencen vil blive fastlagt, nemlig at man vil behandle det irske forslag.

Kort derefter vil der i løbet af maj kunne indkaldes til en kort regeringskonference med repræsentanter for medlemslandenes regeringer for ved enstemmighed at vedtage tilknytningen af protokollen om den irske befolknings betænkeligheder til EU's traktater. Det er min klare forventning, at alle lande vil støtte op om tilknytningen af protokollen.

Regeringens finder, at medlemslandene – og Danmark – naturligvis bør stå ved det tilsagn, man gav den irske regering i juni 2009, og som indgik i grundlaget for den irske folkeafstemning i oktober 2009. Bestemmelserne i protokollen udgør endvidere alene præciseringer, som man fra dansk side kan støtte.

FO Regeringen forhandlingsoplæg er derfor, at man kan tilslutte sig, at der indkaldes en regeringskonference til at behandle de påtænkte traktatændringer uden forudgående indkaldelse af et konvent, samt at regeringskonferencen vedtager det irske forslag om tilknytning af en protokol til EU-traktaterne om den irske befolknings bekymringer om Lissabontraktaten. Tilknytningen af protokollen vil selvsagt også skulle ratificeres i Danmark i henhold til de relevante procedurer.

Merete Riisager kunne støtte forhandlingsoplægget, idet Liberal Alliance ikke ville stå i vejen for Irlands ønsker.

Hun bad om, at den konkrete protokol blev oversendt til Europaudvalget.

Hun bad europaministeren redegøre for det afsnit, der handler om skat, som er særligt interessant i øjeblikket, hvor der er et stort pres fra en række medlemslande for at gennemføre en harmonisering inden for skatteområdet.

Hun syntes, det var positivt, at man i Irland generelt går ind for, at befolkningen får mulighed for at stemme, og så gerne, at vi herhjemme holdt en folkeafstemning om finanspagten.

Liberal Alliance havde nogen betænkelighed ved den del af pakken, som handler om, at der skal være en kommissær for hvert land, idet partiet mener, det kan forhindre, at man kan reducere det område, som EU skal tage sig af.

Nikolaj Villumsen kunne også støtte forhandlingsoplægget, idet han mente, man skulle holde det løfte, der er givet til irerne. Han kunne ærgre sig over, at vi ikke selv fik en folkeafstemning om Lissabontraktaten, så vi kunne have sagt nej og få nogle undtagelser. Han tilføjede, at det var der mulighed for at råde bod på ved at holde en folkeafstemning om finanspagten.

Pia Adelsteen tilsluttede sig ideen om at sende protokollen ud til Europaudvalget. Også Dansk Folkeparti går med til forhandlingsoplægget, idet man ikke vil forhindre irerne i at gøre, som de ønsker.

Pia Adelsteen havde naturligvis også gerne set en folkeafstemning om Lissabontraktaten.

Europaministeren takkede for modtagelsen og var glad for, at det var et enigt Folketing, der gav mandat til regeringen, så vi kan leve op til de løfter, der er givet til Irland.

NOT Han ville sørge for, at protokollen bliver oversendt.

I anledning af at alle de tre ordførere, som havde haft ordet, ønskede en folkeafstemning om finanspagten, hvilket er et velkendt synspunkt, hæftede europaministeren sig ved, at et bredt flertal i Folketinget bestående af regeringspartierne samt Venstre og Det Konservative Folkeparti havde støttet deltagelsen i finanspagten, og at en granskning i Justitsministeriet havde vist, at vi kunne tilslutte os den uden i henhold til grundloven at skulle holde en folkeafstemning. Regeringen har sammen med et stort flertal i Folketinget den opfattelse, at ratifikationen derfor er et ansvar, som Folketinget må påtage sig.

Den fungerende formand, Pia Adelsteen, konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 3164 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – kultur- og sportsdelen) den 10.-11. maj 2012

Under dette punkt på Europaudvalgets møde forelagde kulturministeren punkt 5-10 på rådsmødet. De første 4 punkter på rådsmødet var blevet forelagt af børne- og undervisningsministeren under punkt 1 på Europaudvalgets dagsorden.

Kulturministeren: Dagsordenen for det kommende rådsmøde har for kultur- og sportsdelens vedkommende 5 punkter, heraf 1 kultur- og audiovisuelt punkt, 2 kulturpunkter, 1 audiovisuelt punkt og 1 punkt om sport.

Jeg har to sager til forhandlingsoplæg:

For det første punkt 5 om forslag til forordning om oprettelse af programmet "Et Kreativt Europa".

Dernæst punkt 6 om forslag til forordning om oprettelse af programmet "Europa for Borgerne" for perioden 2014-2020.

De øvrige punkter er til orientering. Jeg vil gerne henvise til samlenotatet og kort omtale punkt 9a om konklusioner om fremtidige udfordringer i kampen mod doping i motionsidræt.

Til sidst vil jeg gerne orientere om den diplomatiske konference vedrørende op-havsret i Kina, der løber af stabelen i juni måned.

Kultur

FO 5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet Et Kreativt Europa

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2011) 0785

Rådsmøde 3164 – bilag 2 (samlenotat side 2)

KOM (2011) 0785 – bilag 1 (grundnotat af 9/1-12)

KOM (2011) 0785 – bilag 2 (høringssvar af 17/4-12)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 503 (side 1272, senest behandlet i

EUU 13/5-11 fsva. MEDIA-program)

Kulturministeren: Vedrørende dagsordenens punkt 5 kan jeg sige, at forslaget om oprettelse af programmet Et Kreativt Europa for 2014-2020 samler det nuværende kulturprogram og de nuværende MEDIA- og Media Mundus-programmer i et fælles rammeprogram. Alle tre nuværende programmer udløber i 2013. Som noget nyt lægger forslaget desuden op til at skabe en ny facilitet, som skal lette finansieringsmulighederne for små og mellemstore virksomheder og organisationer i de kulturelle og kreative sektorer.

Kort fortalt er programmets mål at yde EU-støtte til de kulturelle og kreative sektorer med det dobbelte formål at fremme den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Europa og styrke sektorernes konkurrenceevne.

Da forslaget indgår i EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020, er det kun de indholdsmæssige dele af forslaget, der er under forhandling nu. Det er derfor også kun de indholdsmæssige dele, der indgår i forhandlingsoplægget i dag. Forslagets budgetmæssige dele forhandles først senere inden for rammerne af de overordnede forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme. Det er finansministeren, der på et senere tidspunkt vil indhente mandat på den budgetmæssige del.

Forslaget har under det danske formandskab været forhandlet i Rådet, der generelt har bakket op om programmets indhold og struktur som foreslået af Kommissionen. Der har i alt væsentligt fra medlemslandes side været tale om ønsker om ændringer af mere præcisionsmæssig karakter og vedrørende øget indflydelse i programmets implementeringsfase.

Regeringen forholder sig positivt til forslaget og støtter det overordnede formål om for det første at bevare og fremme den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Europa og for det andet at styrke de kulturelle og kreative sektors konkurrenceevne og derved bidrage til EU 2020 strategien og dens flagskibsinitiativer.

Regeringen kan derudover støtte programmets afgrænsning til de kulturelle og kreative sektorer samt bakke op om, at programmet skal støtte de kulturelle og kreative sektors evne til at operere tværnationalt samt fremme den tværnationale udbredelse af kulturelle og kreative frembringelser og aktører.

Regeringen støtter også, at forslaget kan medvirke til at lette adgangen til finansiering for de kulturelle og kreative sektorer. Desuden lægger regeringen vægt på, at forslaget lægger op til mere enkle og brugervenlige ansøgnings- og behandlingsprocedurer, større omkostningseffektivitet og klare målsætninger.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side tilslutter sig forslaget eller et kompromisforslag, der kan opnås enighed om, idet vi vil arbejde for:

- Støtte til det overordnede formål med forslaget om at fremme den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Europa og styrke de kulturelle og kreative sektors konkurrenceevne.
- At programmet skal støtte aktioner og aktiviteter, der giver en potentiel europæisk merværdi.
- At forslaget lægger op til mere fleksibilitet med henblik på tilpasning til den teknologiske og markedsmæssige udvikling, idet der samtidig skal arbejdes for, at medlemslandenes indflydelse i programmets implementeringsfase sikres mest hensigtsmæssigt.
- At forhandlingerne om forslaget ikke præjudicerer forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Lykke Friis kunne helt overordnet støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Hun ville dog allerede nu sende det signal, at Venstre under ingen omstændigheder kan støtte en budgetforøgelse på 37 pct. Men den diskussion skal tages på et senere tidspunkt, og det foreliggende forslag præjudicerer ikke diskussionen om det samlede budget.

Hun synes, det lyder lidt "flødeskumsagtigt", hvad den europæiske merværdi egentlig er. Hun spurgte derfor, hvilke initiativer man vil tage for at skabe europæisk merværdi.

Nikolaj Villumsen pegede på, at Amatørernes Kunst & Kultur Samråd i hørings-svarene udtrykker en bekymring for, at det primært vil være kommerciel kultur, man vil støtte. Derfor spurgte han, om det er kulturministerens forståelse, at programmet også vil fremme ikke-kommerciel kulturel og kunstnerisk mangfoldighed, idet det er meget afgørende for Enhedslisten, at dette er tilfældet.

Merete Riisager syntes, det var godt, at vi får en debat om europæisk merværdi. Liberal Alliance siger nej til forhandlingsoplægget, idet partiet mener, at understøttelse af en sproglig mangfoldighed hører hjemme i medlemslandene, og at penge bedre kan anvendes på nationalt niveau.

Pia Adelsteen sagde, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte mandatet. Det er fint, at folk er kreative, men hun havde lidt svært ved at se, hvorfor det skal være på EU-plan.

Kulturministeren sagde til Lykke Friis, at budgetspørgsmålet er noget, der vil blive diskuteret senere. Regeringen er opmærksom på de udfordringer, der ligger i det.

Med hensyn til den europæiske merværdi sagde kulturministeren, at en lang række af de kulturprojekter og initiativer i Danmark, som har fået støtte igennem det tidligere program, har styrket det faglige samarbejde på tværs af de europæiske grænser. Han tilbød at sende en liste over, hvis udvalget ønskede det. Som eksempler nævnte han bl.a. Nationalmuseet, landsdelsscenerne og filmproduktioner. Dansk litteratur er kommet ud til de europæiske befolkninger igennem oversættelser, hvorved danske forfattere er kommet ud til et helt nyt publikum. Kulturministeren mente derfor, der ikke var nogen tvivl om, at den europæiske merværdi er både dokumenteret og markant.

Kulturministeren svarede Nikolaj Villumsen, at man også ville fremme kunst og kultur for deres egen skyld, men en del af det består i at understøtte det kommercielle potentiale, der ligger inden for den kreative industri, som er en af de sektorer, som har en positiv vækst. Man vil gå på to ben.

Finn Sørensen ville gerne have præciseret, hvor der er midler til amatørerne, som kulturministeren også gerne vil fremme. Han mente, vi altid skal spørge os selv, før vi sender flere penge til EU: "Er der nu behov for det?"

Kulturministeren svarede, at det afgørende er projekternes kvalitet.

Finn Sørensen sagde, at Enhedslisten ikke kan støtte forslaget, som den finder for "fluffy". Han mente ikke, der var nogen garanti for, at amatørerne ville få den del, den skal have.

Den fungerende formand, Pia Adelsteen, konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance havde ytret sig imod det.

FO 6. Forslag til Rådets forordning om oprettelse af programmet "Europa for Borgerne" for perioden 2014-2020

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2011) 0884

Rådsmøde 3164 – bilag 2 (samlenotat side 17)

KOM (2011) 0884 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 27/1-12)

KOM (2011) 0884 – bilag 2 (høringssvar af 30/3-12)

Kulturministeren: Dernæst vil jeg gerne nævne punkt 6 om forslag til Rådets forordning om oprettelse af programmet "Europa for Borgerne" for perioden 2014-2020.

Overordnet skal programforslaget fremme debat, deltagelse og engagement blandt borgere og borgersammenslutninger mht. Europa, EU og den fælles europæiske historie. Et vigtigt led heri er målsætningen om at styrke dialogen mellem borgerne og de europæiske institutioner.

Der er lagt op til at støtte projekter, som gennemføres af borgere og civilsamsfundsorganisationer, inden for indsatsområder med fokus på henholdsvis historie og deltagelse. Derudover skal et tværgående indsatsområde fremme bred formidling og erfaringsudveksling af resultaterne af de støttede projekter.

Da forslaget indgår i EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020, er det kun de indholdsmæssige dele af forslaget, der drøftes nu i Rådet. Ligesom med Et Kreativt Europa er budgetspørgsmål først på dagsordenen senere. Det er derfor også kun de indholdsmæssige dele, der indgår i mit forhandlingsoplæg for Europa for Borgerne. Finansministeren vender som sagt tilbage omkring mandat til budgetdelen.

Drøftelserne i Rådet har vist, at alle medlemslande generelt bakker op om programmets mål og støtteforanstaltninger. Det gælder både historiedelen, hvor det under forhandlingerne gentagne gange har været nævnt, at man må fastholde erindringen om skelsættende øjeblikke i Europas historie. Og deltagelsesdelen, hvor et målrettet fokus på at bygge bro mellem borgerne og civilsamsfundsorganisationer i Europa og EU's politikker og institutioner er mere relevant end nogen sinde.

Erfaringerne fra det nuværende program peger på, at nogle lande har større deltagelse i programmet end andre lande. Alle er enige om, at der bør skabes større balance mht. den geografiske fordeling af projekter.

Regeringen er på den baggrund positiv indstillet over for forslaget.

FO Regeringens forhandlingsoplæg for så vidt angår Europa for Borgerne går derfor ud på, at man fra dansk side tilslutter sig forslaget eller et kompromisforslag, der kan opnås enighed om, idet vi vil arbejde for:

- Støtte til det overordnede formål med forslaget om at fremme reelle debatter om EU-anliggender på lokalt, regionalt og nationalt plan, som kan overføres til et bredere europæisk perspektiv.

- At programmet bliver så relevant og vedkommende for så mange som muligt, herunder også tilstræber en så balanceret geografisk rækkevidde som muligt.
- At forhandlingerne om forslaget ikke præjudicerer forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Nikolaj Villumsen syntes, det var rigtigt godt, at man ville øge det demokratiske engagement og en aktiv debat på arbejdspladserne, men syntes, det blev lidt mere vanskeligt, når det er EU's historie, der skal fortælles, og at det er meget vigtigt at fremme, at vi alle sammen har en identitet inden for den historie. Han spurgte, om det er en historie, som kommer til at handle om, at EU er godt. Efter hans opfattelse er demokratisk debat, at forskellige synspunkter mødes, og at man derefter finder frem til et godt kompromis eller bliver bedre og klogere. Han spurgte, om EU-kritiske partier og organisationer også vil kunne få del i pengene.

Merete Riisager stillede sig lidt tvivlende over for, om man fra EU's side kunne nå helt ud til civilsamfundet. Hun spurgte, hvad det betyder, at man vil øge historiebevidstheden og en EU-identitet.

Hun spurgte, hvad Europa for Borgerne vil koste Danmark.

Liberal Alliance vil sige nej til forhandlingsoplægget.

Pia Adelsteen sagde, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte mandatet. Hun delte Nikolaj Villumsens betragtninger. Hun pegede på, at vi i Danmark har sat penge af til EU-oplysning, og hun mente, der var sat rigeligt med penge af til dette formål.

Kulturministeren svarede Nikolaj Villumsen, at der efter hans opfattelse ikke er tale om en skjult PR-maskine for EU. Det er vigtigt for regeringen, at der bliver en mangfoldig folkelig debat, og at man er med til at styrke civilsamfundets engagement. Her vil der selvfølgelig være plads til forskellige holdninger.

Han svarede Merete Riisager, at det danske bidrag til programmet vil blive på ca. 270 mio. kr.

Finn Sørensen var ikke helt beroliget af kulturministeren svar. Han pegede på, at der i samlenotatet står, at formålet er "at give borgerne mulighed for at indgå i et samspil med hinanden og være med til at opbygge et stadigt mere integreret Europa", og at målgruppen for programmet foreslås at være "alle interessenter, som fremmer europæisk integration, navnlig lokale myndigheder og organisationer, tænketanke, borgergrupper og andre af civilsamfundets organisationer (som f.eks. sammenslutninger af efterladte) samt uddannelses- og forskningsinstitutioner." Når der er tale om at fremme europæisk integration, dvs. integration i EU, er Enhedslisten ikke med.

Kulturministeren sagde, at det er regeringens synspunkt, at under den nuværende krise ser vi en styrkelse af nationalismen forskellige steder i Europa og dermed også fjendebilleder – "dem og os". Det skal vi forsøge at modvirke gennem europæisk mellemfolkelig forståelse og dialog om, hvad det er for et europæisk samfund, vi ønsker. De, der kan få penge fra programmet, er alle aktører, som forholder sig til programmets formål, nemlig at man ønsker en folkelig dialog

om Europa og EU-relaterede spørgsmål. Nogle lande har lagt speciel vægt på, at der kommer til at stå noget om den historiske hukommelse om nogle af de mørke sider af vor europæiske historie. Her tænker man eksempelvis på nazismen og stalinismen.

Finn Sørensen mente, EU-nationalisme var et rigtigt dårligt svar på de nationalistiske, racistiske og nynazistiske strømninger, der er i Europa i øjeblikket.

Pia Adelsteen spurgte, hvad det er for en form for nationalisme, man ikke ønsker.

Kulturministeren sagde til Finn Sørensen, at han mente, man skulle skabe et langt mere folkeligt og menneskeligt EU, og pointerede, at regeringen ønsker inddragelse af civilsamfundet. Kulturministeren var også meget optaget af, at EU får en langt mere mangfoldig identitet.

I svaret til Pia Adelsteen sagde kulturministeren, at han havde respekt for, at man var national, og at man var glad for det land, man boede i og havde lyst til at flage for, men han var imod nationalisme i den forstand, at man mente, man var bedre end andre og vil bruge sin nationale identitet til at hævde sig på andres bekostning og dermed skabe unødige fjendebilleder.

Den fungerende formand, Pia Adelsteen, konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance havde ytret sig imod det.

7. Rådets afgørelse om Den Europæiske Kulturhovedstad for 2016

– *Vedtagelse*

KOM (2012) 0146

Rådsmøde 3164 – bilag 2 (samlenotat side 26)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

8. Kommissionens henstilling om digitalisering og onlineadgang for kulturelt materiale og digital opbevaring

– *Rådskonklusioner*

K (2011) 7579

Rådsmøde 3164 – bilag 2 (samlenotat side 28)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Anti-doping

a) Konklusioner fra Rådet og regeringsrepræsentanter forsamlet i Rådet om bekæmpelse af doping i motionsidræt

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3164 – bilag 2 (samlenotat side 32)

b) Fremtidige udfordringer i kampen mod doping, herunder i motionsidrætten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3164 – bilag 2 (samlenotat side 35)

Kulturministeren: Med hensyn til idrætsdelen af rådsmødet vil jeg nævne dagsordenpunkt 9a om bekæmpelse af doping i motionsidrætten. Doping i idræt er – til trods for den store indsats der ydes for at begrænse problemet – fortsat en alvorlig trussel mod idrætten. Det gælder ikke mindst i motionsidrætten, altså blandt helt almindelige mennesker – f.eks. brugere af fitnesscentre – som især anvender doping for at forfølge et bestemt kropsideal. Det er sundhedsfarligt for brugerne, og det skaber en usund idrætskultur og fordrejede kropsopfattelser for især vores unge.

I Danmark har vi længe arbejdet målrettet på at forebygge og bekæmpe problemet. På europæisk plan er indsatsen mod motionsdoping imidlertid meget begrænset. Da doping er et internationalt problem, er det helt afgørende, at vi forstærker det internationale samarbejde om bekæmpelse af motionsdoping. Vi har allerede et godt og velfungerende internationalt antidopingsamarbejde i forhold til eliteidrætten – det skal vi i mine øjne også have i forhold til doping i motionsidrætten.

Derfor er jeg glad for, at der er bred opbakning fra de øvrige EU-lande til det udkast til rådskonklusioner om emnet, som det danske formandskab har lagt frem. I konklusionerne lægger vi op til at styrke vidensgrundlaget på området og styrke det internationale samarbejde. Det er faktisk det første skridt mod et internationalt samarbejde om bekæmpelse motionsdoping, og det er jeg rigtig godt tilfreds med.

Pia Adelsteen syntes, det var ganske fornuftigt, at man forsøger at forhindre doping også for motionister, men spurgte, hvorfor man vil gøre det på EU-plan, idet motionisterne som regel ikke udøver deres virksomhed på tværs af landegrænserne.

Kulturministeren mente, det var meget vigtigt, at vi får en europæisk holdning til doping, idet fitnessdopingkriminaliteten er grænseoverskridende. I den forbindelse nævnte han, at Danmark er det eneste land, som har en lovgivning på området. Han mente, rådskonklusionerne vil være et skridt i retning af, at man vil tage problemet alvorligt.

10. Eventuelt – Intellektuelle ejendomsrettigheder – fodbold EM i Ukraine

Kulturministeren: Som sagt så vil jeg afslutningsvis gerne orientere udvalget om, at der den 20.-26. juni 2012 bliver afholdt en diplomatisk konference i Beijing i regi af WIPO – den verdensomspændende internationale organisation til beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, der har mere end 180 lande som medlemmer.

Formålet med den diplomatiske konference er at nå til enighed om en international traktat, som skal beskytte audiovisuelle performere, dvs. eksempelvis skuespillere og dansere, der optræder på tv.

Der er tale om en genoptagelse af en diplomatisk konference, som fandt sted tilbage i 2000. Dengang lykkedes det at blive enige om 19 ud af traktatens 20 artikler. Og nu ser det altså ud til, at man også kan opnå enighed om den sidste artikel og derved få en traktat på området.

Da traktaten forhandles inden for EU-lovgivningen, og vi allerede i Danmark har et beskyttelsesniveau på højde med det niveau, der kan opnås enighed om i WIPO, vil traktaten ikke få direkte betydning for dansk ret. Traktaten er ikke desto mindre et vigtigt tiltag for at sikre, at de omfattede rettighedshavere opnår en vis minimumsbeskyttelse i alle medlemslande.

Jakob Ellemann-Jensen var klar over, at sagen ikke stod på dagsordenen, men han antog, at man i forbindelse med rådsmødet ville drøfte EU-landenes politiske deltagelse i EM i fodbold i Ukraine, idet en del EU-lande har sat spørgsmålstegn herved. Jakob Ellemann-Jensen pointerede, at det ikke er den sportslige deltagelse, han tænkte på, men den politiske. Kulturministeren har sagt, at han ikke har nogen problemer med at deltage, selv om Tyskland og Holland vil boykotte begivenheden. Den hollandske udenrigsminister har lagt op til, at man drøfter sagen i EU-regi. Derfor spurgte Jakob Ellemann-Jensen, om det er en sag, som forventes taget op i kulturministerregi eller i udenrigsministerregi.

Kulturministeren var klar over, at der var tale om en delikat sag. Han var klar til at deltage under Europamesterskaberne – parallelt med at regeringen øger det diplomatiske pres mod Ukraine både igennem diplomatiske kanaler og igennem EU. Han regnede med, at det i kanten af rådsmødet ville blive drøftet, hvilke kulturministre der ville være til stede ved EM-slutrunden. Kulturministeren pointerede, at man skal adskille sport og politik, og forventede, at hvis vi har et hold til stede, så vil den danske sportsminister også være til stede. Kulturministeren tilføjede dog, at han lagde vægt på formuleringen, at det var hans forventning, og at han ville følge udviklingen og træffe den endelige afgørelse, når vi kommer tættere på.